

International Charter
on
Geographical Education

Commission on Geographical Education

International Geographical Union
Union Géographique Internationale

International Charter on Geographical Education

proclaimed by

International Geographical Union
Commission Geographical Education
Washington 1992

translated into 21 languages

edited by
Hartwig Haubrich
Freiburg 1994

cosponsored by
International Geographical Union
Commission Geographical Education
and
National Geographic Society
in Washington

ISBN 3-925319-11-5

Selbstverlag des Hochschulverbandes für Geographie und ihre Didaktik e.V. (HGD),
Regensburger Str. 160, D-90478 Nürnberg/Germany

Geographiedidaktische Forschungen

herausgegeben im Auftrag des Hochschulverbandes für Geographie
und ihre Didaktik e.V. von
Hartwig Haubrich, Jürgen Nebel, Helmut Schrettenbrunner
und Arnold Schultze

Band 24

chlorine free paper

**МЕЖДУНАРОДНА ХАРТА
ЗА
ГЕОГРАФСКОТО ОБРАЗОВАНИЕ**

**КОМИСИЯ ПО ГЕОГРАФСКО ОБРАЗОВАНИЕ
МЕЖДУНАРОДЕН ГЕОГРАФСКИ СЪЮЗ**

1992

СЪДЪРЖАНИЕ

1. Увод.....	3
2. Предизвикателства и отговори.....	4
3. Въпроси и концепции в географията.....	5
4. Приносът на географията в образованието.....	7
5. Съдържание и концепции в географското образование.....	10
6. Принципи и стратегии за приложение.....	13
7. Научни изследвания в географското образование.....	16
8. Международно сътрудничество.....	17
9. Прокламация.....	17

ПРЕАМБЮЛ

Комисията по географско образование към Международния географски съюз,**Убедена,**

че географското образование е важна и незаменима част от работата по изграждането на отговорни и активни граждани в настоящия и бъдещ свят,

Със съзнанието,

че географията може да бъде един много информиращ, интересен и приятен предмет,

Бидейки наясно

с това, че на учениците е необходима по-голяма международна компетентност, за да може да се осигури ефективно сътрудничество по широк спектър от икономически, политически, културни и природозащитни въпроси в един стесняващ се свят,

Загрижена,

че географското образование се пренебрегва в някои части на света, а в други му липсва добра структура и съдържание,

Готова

да помогне на колегите в тяхната борба против географската неграмотност във всички части на света,

Придържайки се към принципите, дефинирани в:

- * Хартата на Обединените нации;
- * Декларацията на ООН за правата на човека;
- * Конституцията на UNESCO;
- * Препоръките на UNESCO, отнасящи се до образованието за международно разбирателство, сътрудничество и мир,
- * Декларацията за правата на детето; и
- * Много национални учебни програми и трудовете по проблемите географското образование,

предлага тази Международна харта за географското образование на всички хора по света.

ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА И ОТГОВОРИ

Решаването на най-важните проблеми, които стоят пред нашия свят, изисква пълното ангажиране на хора от всички поколения. Всички от следните въпроси имат силно географско измерение:

динамика на населението, храна и глад, урбанизация, социално-икономически разлики, неграмотност, бедност, безработица, бежанци и хора без родина, нарушаване на човешките права, болести, престъпност, неравенство между половете, миграции, изчезване на растителни и животински видове, обезлесяване, почвена ерозия, настъпване на пустините, природни бедствия, токсични и радиоактивни отпадъци, атмосферно замърсяване, глобално затопляне на климата, замърсяване на водите, озонни дупки, изчерпване на ресурсите, земеползване, етнически конфликти, войни, сепаратизъм, национализъм и глобализма на "Космическия кораб Земя".

Конфликтите, създавани от тези проблеми представляват едно предизвикателство към хората, занимаващи се с географско образование, които се ангажират с това, да дадат на учащите се надежда, вяра и възможности да работят за един по-добър свят.

В голямото си желание да допринесе за мира и справедливостта между хората на света, от една страна, и между човека и природата, от друга, географите-педагози обръщат поглед към **Всеобщата декларация за правата на човека** и особено към:

Член 25

(1) "Всеки има правото на жизнен стандарт, включително прехрана, облекло, жилище, медицинско обслужване и необходимите социални грижи, което е необходимо за поддържане на неговото и на семейството му здраве и благосъстояние. Той има право на осигуряване в случай на безработица, болест, инвалидност, овдовяване, старост или други случаи на лишаване от средства за съществуване по независеща от него причина".

Член 26

(1) "Всеки човек има правото на образование".
 (2) "Образованието да бъде насочено към цялостно развитие на човешката личност и засилване на уважението към правата на човека и основните свободи. То трябва да съдейства за разбирателството, толерантността и приятелството между всички народи, расови и религиозни групи, както и за осъществяване на дейността на ООН за поддържане на мира".

В контекста на проблемите пред човечеството, правото на образование включва правото на висококачествено географско образование, което насърчава както балансираната регионална и национална идентичност, така и ангажирането с международни и глобални проблеми.

ВЪПРОСИ И КОНЦЕПЦИИ В ГЕОГРАФИЯТА

Географията е науката, която търси, характеризира и обяснява териториалните системи, които възникват и се развиват на повърхността на земята. Тя изследва взаимовръзките на човека с неговата среда в контекста на отделните страни и райони. Нейните специфични особености са в предмета на нейните изследвания, обхвата на нейните изследвания, обхвата на методологията и, синтеза който тя прави на работата, извършвана от други науки - природните и хуманитарните науки и нейния интерес към бъдещото развитие на човечеството - взаимовръзките човек-обкръжаваща среда.

Географите поставят следните въпроси:

Къде е това?

Какво представява това?

Защо това е там?

Как се случи това?

Какви влияния има това?

Как ще трябва това да се управлява и стопанисва за взаимната полза на човечеството и природната среда?

Търсенето на отговорите на тези въпроси поставя необходимостта от изследване на области, ситуации, взаимовръзки, пространствено разпределение и диференциация на явленията на Земята. Обясненията на настоящите ситуации идва както от исторически, така и от съвременни източници. Могат да се идентифицират тенденциите, които показват възможни бъдещи развития.

Някои от централните концепции на географските изследвания са:

Местоположение и разпространение,

Пространство

Взаимовръзки човек-среда,

Пространствени взаимоотношения

Региони

Местоположение и разпространение:

Хората и местата имат различни абсолютни и относителни географски положения на Земята. Тези местоположения са свързани с потоци от стоки, хора, информация и идеи и помагат да се обяснят разпространенията и моделите им по Земята. Знанията за местоположенията на хора и места е едно предварително условие за разбирането на локалните, регионалните и глобалните взаимозависимости.

Пространство:

Всяко място има различни природни и човешки характеристики. Природните характеристики включват земните форми, почвите, климата, водните източници, растителността, животинския и човешкия свят. Хората развиват култури, селища, социално-икономически системи и стил на живот според своите вярвания и философии. Знанието за природните характеристики от хората за тяхната среда, както и тяхното поведение са базата за разбиране на взаимовръзките между хората и местата.

Взаимовръзки Човек-среда:

Хората използват средата по много различни начини. Така те създават разнообразни културни ландшафти посредством различни модели на дейности. От една страна, те също попадат под влиянието на тяхната природна среда, но от друга, трансформират средата, в която живеят, в различни културно създадени среди, включващи ландшафти на хармония и ландшафти на конфликти. Разбирането на тези сложни взаимовръзки в дадено пространство осигурява важна база за отговорно планиране на средата, нейното управление и опазване.

Пространствени взаимодействия:

Ресурсите са неравномерно разпространени по Земята. Няма страна, която да разчита изцяло на собствените си ресурси. Местата са свързани посредством транспорта и комуникационните системи, за да се разменят ресурси и информация. Осъзнаването на пространствените взаимовръзки води до разбиране на настоящото сътрудничество на хората посредством обмен на стоки и информация и посредством миграции. Това осъзнаване също води до откриване на настоящите проблеми и до идеи за подобряване на регионалните, национални и международни взаимодействия и сътрудничество и до по-доброто разбиране на причините за бедността, богатството и човешкото благосъстояние.

Региони:

Един регион е област, характеризирана от подбрани критерии. Политическите критерии дефинират, например, държавите и градовете; природните критерии дефинират климатичните и растителните зони; социално-икономическите критерии дефинират "развити" и "по-малко развити" страни. Регионите са динамични както във времето, така и в пространството. Те са управляеми единици за изследване и развитие на средите. Географите изследват регионите в различни мащаби, от местни и национални, до континентални и глобални. Интегрираната система от региони води до концепцията за планетарната екосистема. Разбирането на структурата и процесите на различните региони в рамките на глобалната система е базата за регионална и национална идентичност на хората и техните международни перспективи.

ПРИНОСЪТ НА ГЕОГРАФИЯТА В ОБЩОТО ОБРАЗОВАНИЕ

Географията има важно значение за издигане на общото образование на хората, и е основен източник допринасящ за Международното образование по опазване на средата и развитието.

Географията и образованието на индивида

Развитието на знанията, разбирането, уменията и отчуждението към стойностите съставляват цялостния процес на образованието.

Тези аспекти може да бъдат групирани в три класа от цели. Чрез прякното осъществяване в географията, учениците се насърчават да придобиват и развиват знания и разбираня, умения и отношения към стойностите.

По-точно, те трябва да развиват

Знания и разбиране за:

- * местоположения и места, за да поставят национални и международни събития в географски рамки и да разбират основните пространствени взаимоотношения;
- * основните природни системи на Земята /земните форми, почвите, водните източници, климата, растителността/, за да разбират взаимодействието в и между екосистемите;
- * основните социално-икономически системи на Земята /селско стопанство, селища, транспорт, индустрия, търговия, енергия, замърсяване, и др./ за да придобият чувство за местоположение. Това включва разбиране за влиянието на природните условия върху човешките дейности, от една страна, и различните начини за създаване на среди според различните културни ценности, религиозни вярвания, технически, икономически и политически системи - от друга;
- * разнообразието на хората и обществата по Земята, за да оценят културното богатство на човечеството;
- * структурата и процесите в родния край и страна, като пространство за ежедневна практика; и
- * предизвикателствата и възможностите за глобална взаимозависимост.

Умения в:

- * използване на словесни, количествени и символни форми от данни, като текст, картини, графики, таблици, диаграми и карти;
- * практикуване на такива методи, като наблюдения на терена и картиране, провеждане на анкети, интерпретиране на допълнителни източници и прилагане на статистически методи; и
- * използване на комуникационни, мисловни, практически и социални умения за изследване на географски теми в различни мащаби от локални до интернационални. Такъв един процес на търсене ще насърчи учениците да:

- идентифицират въпроси и проблеми;
- събират и структурират информация;
- обработват данни;
- интерпретират данни;
- оценяват данни;
- правят обобщения;
- правят изводи, заключения и преценки;
- вземат решения;
- решават проблеми;
- работят съвместно в колективи; и
- показват съответно поведение при конкретни ситуации.

По този начин географското образование допринася за грамотността, словесното изразяване, цифровото и графично мислене. То също подпомага развитието на личностната и социална компетентност, особено по отношение на пространственото измерение на всекидневния живот и международното разбирателство.

Отношения и ценности, отнасящи се до:

- * интереса към заобикалящата ги среда и към разнообразието от природни и човешки характеристики по повърхността на Земята;
- * оценяване красотата на природния свят, от една страна, и различните условия на живот на хората, от друга;
- * грижа за качеството, планирането и опазването на средата за бъдещите поколения;
- * разбиране на важността и отношението към стойностите в процеса на вземане на решения;
- * готовност за използване на географските знания и умения адекватно и с отговорност в личния, професионалния и обществен живот;
- * уважение към правото на всички хора да бъдат с равни възможности;
- * посвещаване и търсене на решения на местни, регионални, национални и международни проблеми на базата на "Всеобщата декларация за правата на човека".

Географията и възпитанието в интернационализъм, опазване на средата и развитие

Интернационално образование

Географското образование допринася много за интернационалното възпитание, както е описано в *"Препоръки, отнасящи се до възпитанието в Международно разбирателство, сътрудничество и мир и образованието, отнасящо се до човешките права и основни свободи"* /18-та Конференция на UNESCO, 19. Ноември, 1974/. По-точно, географското образование издига разбирането, толерантността и сътрудничеството между всички нации, расови и религиозни групи, и подпомага дейностите на ООН за поддържането на мира, като активно насърчава:

- (а) “едно международно измерение и глобална перспектива в образованието на хората на всички нива;
- (б) разбиране и уважение към всички народи, техните култури, цивилизации и ценности и начини на живот, включително и вътрешно-етническите култури и културите на други народи;
- (в) разбиране на нарастващата глобална взаимозависимост на хора и народи;
- (г) възможност за комуникация с останалите;
- (д) разбиране не само на правата, но и на задълженията на индивидите, социалните групи и народите едни към други;
- (е) разбиране на необходимостта от международна солидарност и сътрудничество;
- (ж) готовност от страна на индивида да участва в решаването на проблемите на техните общества, страни и света като цяло”.

Възпитание в опазване на средата и развитието

Подготвителният комитет на Конференцията по средата и развитието на ООН се среща в Женева на 18 март, 1991 и докладва, че възпитанието в опазване на средата и развитието на всички равнища и за всички хора е от изключително важно значение за развитието на света.

“Колкото повече знания има в ръцете на знаещи хора, разбиращи информацията, толкова са по-големи шансовете за значително намаляване на нарушенията на околната среда и предотвратяване на бъдещи проблеми. Съответно, има фундаментална нужда от подобряване във всички страни, особено в развиващите се, цялостната образователна система като предпоставка за възпитание в опазване на средата и развитието.”

Географското образование допринася за това, като осигурява възможност на индивидите да бъдат наясно с влиянието на собственото си поведение и това, на техните общества, да имат достъп до точна информация и умения, които им дават възможност да вземат решения без отрицателен ефект за средата, както и да развиват природозащитна етика, която да ги ръководи в техните действия.

Учебните програми по география в света са структурирани главно по два начина:

като **регионални** курсове и като **тематични** /общи/ курсове.

В най-добрия случай, както регионалните, така и общите курсове са силно теоретично-ориентирани. В контекста на преподаването за деца, теориите се използват за да осветлят реалния свят. В тяхното учение децата трябва да се насърчават да възприемат един подход на задаване на въпроси и търсене на отговори, който ще ги води към определени и приложение на генерализации и принципи.

Регионални курсове

Регионалните курсове обхващат следните области:

Родна стряжа
Роден край
Родна страна
Роден континент
Други континенти и регионални групирания
Светът
Глобални структури

Принципите, водещи към подбор на учебния материал на всички нива, може да бъдат:

- * гецентризъм - учебния материал трябва да се подбират така, че да се избягва прекаленият национален и континентален центризъм;
- * мотивация - учебния материал трябва да се подбира така, че да се вземат предвид интересите на учениците и актуалността на събитията в момента;
- * баланс на мащаба - учебния материал трябва да се подбира така, че да включва широк спектър от мащаби - от локален до глобален;
- * разнообразие - учебния материал трябва да се подбира така че да включва контрастиращи места, различни физикогеографски среди, различни човешки дейности, култури, социано-икономически системи и етапи на развитие и рационалност.
- * подходящност - учебния материал трябва да бъде подбиран така, че да е полезен за бъдещи: обществен, професионален и личен живот на учениците;
- * отговорност - учебния материал трябва да се подбира така, че да дава възможност на учениците да осъзнаят и приемат своите отговорности за действие в цял спектър от мащаби - от локален до глобален.

Оценяването както на националната идентичност, така и на международното сътрудничество са важни функции на регионалните изследвания. Регионалните изследвания трябва да насърчават грижата за интернационализация и глобализация, като едновременно с това запазва националната идентичност и се избягват грешките на регионалния сепаратизъм.

Общи курсове

Общите курсове трябва винаги да имат регионална база. Учебните програми в тематичните курсове по география могат да бъдат класифицирани като системни, проблемно-базирани и системен подход.

1). **Системните курсове** се отнасят както до физическата, така и до социално-икономическата география.

Физическата география може да включва:

- геоморфология,
- хидрология,
- климатология,
- биогеография,
- геоекология

Социално-икономическата география може да включва:

- география на населението,
- икономическа география,
- география на градовете,
- социална география,
- историческа география,
- културна география,
- география на селските райони,
- политическа география,
- екология на човека

2) **Проблемно базираните курсове** се отнасят до изследването на актуалните проблеми от географска гледна точка. Те могат да бъдат на локално, регионално, национално и глобално равнище. Най-често се изследват:

- качество на средата,
- социално-пространствени отношения,
- рискове и бедствия,
- глобални изменения,
- динамика на населението,
- урбанизация,
- гладът в света,
- стопанисване и енергия,
- расови, полови и религиозни неравенства,
- кризисни райони / социални, природни, икономически/,
- регионални конфликти,
- проблеми на развитието и стратегиите,
- рационално развитие.

3) **Системните подходи** се отнасят до изучаване на физикогеографски системи, социално - икономически системи и екосистеми.

Физикогеографските системи включват:

- геоморфоложки системи,
- почвени системи,
- климатични системи,
- хидроложки системи, и
- биотични системи.

Социално - икономически системи включват социалните, икономическите и културни процеси в човешката организация, като:

- аграрните системи,
- промишлени и обслужващи системи,
- системи на заселвания,
- транспортни и търговски системи,
- социални системи.

Екосистеми

Актуалните грижи за рационално развитие може също да бъдат изследвани посредством изучаването на интеграцията на човешките и природните системи в рамките на една екосистема.

Избор на подход

Предпочитаната философия на образование определя дали горните подходи са комбинирани или дали е избран само един. Който и подход да се възприеме, обучението трябва да насърчава учениците да развиват географски умения чрез търсене на решения на настоящите и бъдещи проблеми в организацията на пространството. По този начин, географските програми за обучение играят значителна роля в рамките на политическото, социалното, етническото, личностното, хуманистичното, естетическото и природозащитното образование.

ПРИНЦИПИ И СТРАТЕГИИ ЗА ПРИЛОЖЕНИЕ

Учители-специалисти

Географията трябва да се преподава в училища и колежи от подготвени специалисти учители. Учителите са най-ценния ресурс в образованието. Поради това и поради комплексността на географското познание, наличието на добре подготвени учители специалисти е от решаващо значение. В лицето на предизвикателствата на нашето време и целите на географското образование, описани по-горе, учителите по география трябва да бъдат високо квалифицирани.

Посредством една програма за начално образование като учители и продължително подобряване на квалификацията си, учителите по география трябва да притежават:

Знания и разбирания за:

- * развиващата се дисциплина география (концепции, новости, отношения и умения).
- * социалните контексти на образованието и обучението,
- * нуждите на учениците, техните интереси, очаквания и права,
- * как учениците учат (техните възрастови особености)
- * принципи на учебната програма;

Умения за:

- * планиране на тема и курс по учебна програма,
- * приложение на подходящи методи за оценка,
- * включване на учениците в редица обучаващи експерименти,
- * подбор и използване на учебни средства,
- * постоянна оценка на обучението чрез ревизиране;

Ценности и отношения, които повишават:

- * качеството на образователния, възпитателен и развиващ потенциал на географията,
- * географското образование на учениците,
- * личностното и професионалния израстване на самия учител по география,
- * равните права на всички ученици да получат ефективно географско образование;

Самостоятелен основен предмет

За да гарантира добра подготовка за бъдещето, географията трябва да се счита за основен предмет в учебните планове както в основното, така и в средното образование. Учителите в началните класове трябва да бъдат обучени да преподават география. На второто ниво и по-нагоре географията трябва да бъде преподавана от специалисти учители. Географията изгражда един мост между природните и обществените науки. Географските въпроси може да изискват справки за откритията на други дисциплини, като геология, биология, история, социология, политика и икономика. Там, където местните условия изискват учениците от определена възраст и фаза на обучение да следват комбинирани курсове или програми за интегрирани курсове, точния принос на географията трябва да се направи изцяло ясен в програмата, с използване на рамките, дадени от тази Международна харта.

Задължителни часове в учебния план

Много е важно за учениците да следват през целия курс на обучение една продължителна програма за географско образование с минимум два часа седмично. Тя ще осигури приноса на географията към общообразователната подготовка на учениците и към тяхната подготовка за частния и обществен живот.

Време, което е необходимо да се осигури

Географията трябва да получи време за обучение, сравнимо с това, което получават основните дисциплини в учебната програма. Разписанието трябва да осигурява редовно преподаване на география през цялата учебна година, и компактно време за проектна работа и работа на терена. Това е необходимо на учителите, за да развият солиден географски опит и да помогнат на учениците да отговорят на настоящите и бъдещи предизвикателства.

Учебни средства

Използването на качествени учебни средства, както традиционни, така и модерни, е важно, ако желаем учениците да придобият реалистична представа за Земята. Географията не бива да се счита за евтина дисциплина. Международното общество на учителите по география трябва да подпомага по-бедните страни да придобият достъп до качествени материали за обучение.

Географията : учебен предмет за всички

Географията има голямо значение в образованието на всички ученици. Съставителите на учебни програми трябва да обърнат особено внимание на учениците с различни познавателни интереси, както и на изменението им, с тяхното развитие.

Много от аспектите на географското образование са общи за всички етапи, но имат и своята специфика в основното, средното и висшето образование.

Основното образование

Малките деца обичат да учат като "правят" нещата, като изследват заобикалящата ги среда. Те се интересуват и за света. За това преподаването за хора и групи култури, стилове на живот и места, трябва да започне на този етап. Така, географското образование допринася за развитието на основните идеи на *Декларацията на ООН за правата на детето*, според която : " Детето трябва да се ражда на специална протекция, и трябва да получи възможности и улеснения по закон, както и групи средства, които да му дават възможност да се развива физически, умствено, морално чувствено и социално, по един здравословен и нормален начин и в условия на свобода и достойнство."

Средно образование

С растежа на младите хора, техните възможности за абстрактно мислене се увеличават. Практическият им опит може да се подобри тогава, с увеличаването на абстрактните източници на информация. С издигането на грижата за бъдещето на глобалното общество, ударението трябва да бъде поставено върху това, да се избягва разделянето на знанията от победението и насърчаване на придобиването на знания от учениците за обкръжаващата среда, за отделните страни, региони и култури и за перспективите в развитието.

Висше образование

Много от тези, които започват висшето си образование могат да приемат ключови ръководни роли в обществото, които изискват национални и интернационални перспективи и компетентност в третиране на средата. Каквато и да е тяхната главна дисциплина, например международни отношения, журналистика, опазване на средата, трябва да включват знания по география, за да се осигури географска грамотност на завършващите. Това е особено важно за онези, които възнамеряват да стават учители. От особено значение за учителите по география е знанието на втори език.

Образование за възрастни и на обществото

Географската култура е необходима на всички хора в техния всекидневен живот. Като работници, служаци, консуматори и граждани, хората и обществата трябва да разбират международното влияние и влиянието върху средата на техните решения. Само по този начин ще се допринесе за постигането на международно сътрудничество, рационално развитие и по-справедлив свят.

Продължителното развитие на това разбиране през целия живот на хората може да бъде постигнато чрез включване на географското познание във всички видове, степени и форми на обучение.

НАУЧНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ В ГЕОГРАФСКОТО ОБРАЗОВАНИЕ

Научните изследвания в географското образование се фокусират върху подобряване на изучаването на географията в началното, основното, средното и висшето образование и образованието за възрастни. Необходимо е да се прилагат резултатите както от фундаменталните, така и от приложните изследвания.

Фундаменталните изследвания включват развитието на фундаменталните теории на географското образование. Те изследват фундаменталните аспекти на географското образование, такива, като развитието на географското мислене у децата, възприетия за средата и отношения към хора, места и проблеми.

Приложните изследвания засягат практиката в географското образование, като развитие и оценка на методите за оценка на знанията; на материалите, използвани в преподаването, включително новите информационни технологии; на образованието за средата и локалните, регионалните и глобални изследвания.

Необходимо е тясно сътрудничество между изследователите и учителите при подбор на научната проблематика и проекти.

Откритията на приложните изследвания трябва да се разпространяват за да насърчават подходящото им приложение.

Методология

Научните изследвания са важен фактор за повишаване ролята на географското образование на всички нива. Докато фундаменталните изследвания може да се предприемат предимно в институтите за висше образование, изследванията, базирани на разсъжденията и търсенията в класната стая осигуряват възможност за всички учители да допринесат за подобряването на учебните програми, на учебния процес и използваните дидактически материали. Може да се прилага цял спектър от количествени и качествени научно-изследователски подходи.

Те може да включват:

- * действие и изследване,
- * емпирични изследвания,
- * теоретични изследвания.

Изборът на методология зависи от темата на изследване и въпросите, които се изследват.

МЕЖДУНАРОДНО СЪТРУДНИЧЕСТВО

Географското образование прави един уникален принос към създаването на глобални перспективи. За да се издигне международното сътрудничество педагозите-географи трябва да поддържат целта на Споразумението от Хелзинки /1977/ за издигане на двустранния и многостранен обмен на опит в методите за обучение на всички нива на образование, включително и задължителното, да се подкрепя висшето образование, обмена на дидактически материали и откритията в областта на методиката на обучението. Географите-учители и методици във всички страни се приканват да осъществяват такъв обмен посредством работата на Комисията по географско образование и посредством много групи международни институции и специални научно-изследователски проекти, които имат отношение към географията и нейните образователни измерения.

ПРОКЛАМАЦИЯ

Тази Международна харта, предложена от Комисията по географско образование при Международния географски съюз и обсъдена с географи-учители и методици от целия свят, беше ратифицирана от Изпълнителния комитет на Международния географски съюз на 27-я Международен географски Конгрес, проведен във Вашингтон - САЩ през м. август 1992г.

Комисията по географско образование при Международния географски съюз прокламира тази Харта на всички правителства и народи на света и препоръчва принципите, залегнали в нея като база, на която да се поддържа солидно географско образование във всички страни.

Подписана:

Проф.Д-р Хаубрих,
 Председател, Международен Географски съюз,
 Комисия по географско образование
 Висше педагогическо училище- Фрайбург
 Кунценвег 21, D-79117Фрайбург - Германия
 Комисия по географско образование

